

P O Ž A R I

KAKO SPRIJEČITI POŽARE ?

Preventivne mjere:

- Iz svih pratećih prostorija (podrumi, garaže...) ukloniti sve uskladištene zapaljive stvari (farbe, kartonsku ambalažu i papir, dijelove starog nameštaja, garderobu itd.);
- Pokušajte osigurati STALNU prohodnost protivpožarnih puteva, naročito u visokim stambenim objektima i upoznajte djecu s istim;
- naučite pravilno aktivirati i koristiti protivpožarni aparat i podučite svoje ukućane,
- naučite djecu da u slučaju požara pozovu vatrogasce na broj 123 ili civilne zaštite na broj 121.
- provjerite stanje opreme za zaštitu od požara u svojoj kući ili zgradi i potrudite se da osigurate:
  - da je u svakom trenutku uočljiv kućni broj;
  - da su dimnjaci ispravni i da se redovno održavaju;
  - da su električne instalacije postavljene u skladu sa važećim propisima s obzirom na mogućnost stradanja uslijed improviziranja sa istima, što je nedopustivo i kažnivo;
  - da svaka stambena jedinica (kuća ili zgrada) raspolaže bar jednim uredno servisiranim aparatom za gašenje (ako je zgrada u pitanju pored aparata je obavezna i ispravna hidrantska mreža sa opremom);
  - u svako doba nesmetan pristup vatrogasnim vozilima, tako što će se spriječiti parkiranje automobile na tim mjestima.

Ukoliko primijetite požar ili osjetite miris dima u vašem stanu ili zgradi, mirno i bez panike napustite mjesto požara.

Pokušajte stupiti u kontakt sa ostalim članovima porodice i

ŠTO JE PRIJE MOGUĆE – NAZOVITE 123-vatrogasci ili 121-civilna zaštita i pri telefoniranju govoreći polako i razgovjetno dajte slijedeće podatke:

- a) predstavite se;
- b) navedite mjesto požara;(adresu gdje je pomoć vatrogasaca potrebna);
- c) šta gori;(nastojte ukratko opisati specifičnu prirodu nesreće, šta se dogodilo, šta gori, koji je sprat objekta, da li se čula eksplozija...);
- d) posebne okolnosti (ima li unesrećenih ili ugroženih);
- e) zapamtite: dojava mora biti kratka i jasna

Pogledajte ponuđeni tekst kako dojaviti požar na kraju uputstva.

UPUTSTVA ZA PONAŠANJE U SLUČAJU POŽARA

- Ako primijetite požar pokušajte ukloniti opasnost, odnosno ugasiti požar ako to možete učiniti bez opasnosti za sebe ili druge, ako ne možete sami ugasiti požar, izadite na prozor ili u hodnik i pokušajte alarmirati ostale ukućane i komšije bez širenja panike.
- Pozovite broj 123-vatrogasci ili 121-civilna zaštite, dajući konkretne podatke o lokaciji požara: adresu, sprat i broj stana (šta gori, ima li ugroženih ljudskih života ili povrijeđenih i sl.).
- Ukoliko je požar zahvatio samo jednu od prostorija vašeg stana, zatvorite vrata te prostorije i isključite električnu energiju. Pozovite vatrogasce i evakuišite ukućane, a ako je požar manjeg obima, pokušajte gašenje. Koristite (aparat za početno gašenje požara S ili CO₂, vodu ako ne gore elektro instalacije ili zapaljive tečnosti, vuneni ili pamučni prekrivač uvjek vodeći računa o vlastitoj sigurnosti) lopatu, pjesak, mokru metlu.
- Ako je požar većeg obima, napustite stan zatvarajući sva vrata za sobom i pokušajte obustaviti (isključiti) napajanje el.energijom. U suprotnom će se, zbog dotoka svježeg zraka, požar brzo proširiti na cijeli stan.
- Prilikom evakuacije važno je da se svi ukućani okupe u istoj prostoriji, jer postoji mogućnost da se djeca iz straha sakriju. Tek kada su svi na broju, krenite ka izlazu.
- Ako imate vremena, obucite cipele sa debljim đonom, obucite kaput i vežite krpe i peškire natopljene vodom preko nosa i usta.
- Nikada ne koristite lift zato što se u toku požara oslobađa gust dim koji sadrži otrovne gasove tako da okna i kabine liftova akumuliraju iste, što prouzrokuje opasnost od gušenja i držite se što niže (što bliže podu) jer je temperatura u gornjim dijelovima prostorija znatno viša (veća koncentracija dima koji sadrži otrovne gasove).
- Ukoliko niste neposredno ugroženi požarom, najbolje je da ostanete iza zatvorenih vrata svog stana. U slučaju da dim počne da prodire oko vrata, natopite peškire i krpe vodom, stavite ih oko štokova i ispred vrata kako bi spriječili prodror dima u stan. Ako

je vanjski zrak čist, izadite na terasu zatvarajući balkonska vrata za sobom i sačekajte da vatrogasci završe gašenje požara, jer ste u svom stanu najsigurniji.

NIKADA NE KORISTITE VODU KAKO BI SE UGASIO POŽAR NA ELEKTRO-INSTALACIJAMA, I POŽAR IZAZVAN GORENJEM ZAPALJIVIH TEČNOSTI, MASTI, ULJA !!! (Oni se gase aparatima za gašenje požara sa prahom ili ugljen dioksidom).

ŠUMSKI I POŽARI OTVORENIH PROSTORA

Ukoliko uočite da gori trava, nisko rastinje ili šuma:

- udaljite se bez panike na određeno odstojanje;
  - ukoliko ste na izletu ili šetnji sa ostalim provjerite prisutnost ostalih članova porodice, pogotovo djece i ŠTO JE PRIJE MOGUĆE POZOVITE 123-vatrogasci i 121-civilna zaštita;
  - pokušajte u razgovoru sa predstavnikom vatrogasnih službi (civilne zaštite) biti što određeniji i razgovjetniji dok dajete podatke o lokaciji požara (koordinate o požaru) i njegovim posljedicama.
- ako ste u zoni utjecaja požara koji je u početnoj fazi, aktivno se uključite u njegovo gašenje priručnim sredstvima, za što može poslužiti zemlja, pjesak, prekrivač (vuneni ili pamučni), lopata, mokra metla i grana sa zelenim lišćem;
- početni požari manjeg intenziteta u kojem gori rastinje ili niska trava, možete pogasiti udarcima po vatri, pokrivačem (po mogućnosti mokrim), granjem, lopatom ili slično;
- uklonite sav gorivi materijal oko kuće (granje, korov);
- zatvorite dotok plina u kući i pripremite što više posuda sa vodom na dohvrat ruke;
- zatvorite sve prozore i ostale otvore na kući kako bi se spriječio ulazak dima u unutrašnjost objekta.

Kako bi se izbjegli šumski i požari otvorenih prostora:

- ne bacajte opuške i neugašene cigarete ukoliko se nalazite na prostorima obraslim šumom, te travom i niskim rastinjem;
- ne spaljujte travu, nisko rastinje niti smeće na otvorenom prostoru, obradivim površinama i u blizini šuma;
- ne palite roštilj na otvorenom prostoru gdje postoji opasnost nastanka požara;
- vodite računa o upotrebi otvorenog plamena i zabrani pušenja u toku žetvenih radova;

- izbjegavajte sve moguće situacije koje bi se neizraženom namjerom (neodgovorno bacanje opušaka, igra sa upaljačem ili šibicom, odlaganje većih količina smeća sa mogučnošću samozapaljenja) pretvorile u opasnost od požara;
- uklonite sav gorivi materijal (suha trava, granje, korov) oko kuća, automobila, vikendica...

POSTUPCI PRVE POMOĆI U SLUČAJEVIMA DIREKTNOG “KONTAKTA” SA VATROM

Ukoliko gori odjeća na osobi, u vašoj blizini:

- pristupite osobi s leđa i prekrijte joj tijelo prekrivačem. Polegnite osobu kako bi se spriječilo djelovanje plamena na lice i kosu;
- pokušajte “ugušiti” požar počevši od glave na niže, na način da omotate osobu u prekrivač ili kaput. Oslobođite dišne organe da osoba može disati;
- ukoliko su se odjeća i prekrivač zalijepili za tijelo osobe, **ne skidajte ništa na silu**;
- ako je to moguće opečeni dio odmah stavite **pod tekuću hladnu vodu 10 do 15 minuta**;
- nakon hlađenja treba prekriti opečeno mjesto **sterilnom gazom ili zavojem za opeklime**. Nikad ne nanosite bilo kakve masti i ne stavljamte led na opečeno mjesto;
- unesrećenom s većim opeklinama treba dati piti vode;
- ako vaša vlastita odjeća u toku pružanja pomoći počne goriti, lezite na pod i pokušajte zaustaviti gorenje odjeće na način da se kotrljate po podu. Zaštitite lice.

VAŽNE NAPOMENE:

- Za više informacija o nastanku požara i posebnim mjerama zaštite i početnog gašenja požara, konsultirajte najbližu vatrogasnju jedinicu;
- Za više informacija o uticaju požara i otrovnih plinova na zdravlje i posebnim mjerama zaštite i ukazivanja prve pomoći, konsultirajte najbližu zdravstvenu ustanovu.

Ako dođe do POŽARA (šumskog požara u vašoj blizini, požara u prostoriji u kojoj se nalazite, stambenom objektu ili sl.) postupite na sljedeći način:

Kako dojaviti?

- Primjetili ste požar. Nazovite vatrogasce na broj 123 ili civilnu zaštitu 121;
- ne računajte da je već neko drugi dojavio o nastalom požaru;
- počnite razgovor odmah govoreći polako i razgovjetno, ima li ljudi i životinja u opasnosti, šta gori i koje veličine je požar;
- navedite tačnu adresu mjesta nastalog požara;
- budite spremni dati daljnje informacije i lične podatke (ime i prezime);
- završite razgovor kad Vam služba koju ste kontaktirali to dozvoli;
- ne telefonirajte na liniji sa koje ste dojavili informacije o požaru dok ne dođe ekipa, služba koju ste kontaktirali možda treba još informacija;
- vaš razgovor neće odgoditi upućivanje ekipe, jer pomoć je upućena dok je razgovor u toku;
- pobrinite se da neko sačeka vatrogasce i rukovodiocu akcije gašenja požara prenese bitne informacije.

Kvalitetna i pravovremena dojava , kao i brz dolazak na lice mjesto i mogućnost pristupa mjestu požara od odlučujućeg su značaja i najvažniji faktori za uspjeh svake vatrogasne intervencije.

Ovu dojavu možete koristiti kao univerzalnu dojavu za sve požare.